

1. **Zeynep:** Sınavdan düşük aldığım için çok üzgünüm.

Annesi: Notun düşük olduğu için hayal kırıklığı yaşadığını anlıyorum, bir sonrakine beraber çalışabiliriz.

Bu diyalogda annesinin kullandığı dil ve sergilediği tutumla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sen dili kullanarak suçlayıcı davranmıştır.
- B) Sorunu görmezden gelerek iletişimi kesmiştir.
- C) Empati kurarak kızına destek olmuştur.
- D) Nasihat ederek kızının kararlarına müdahale etmiştir.

2.

Rol	İletişim Sorumluluğu
Öğrenci	Derste öğretmenini dikkatle dinlemek
Takım Kaptanı	Arkadaşlarına karşı yapıcı bir üslup kullanmak
Evlat	Aile bireylerine karşı saygılı bir dil benimsemek

Verilen tabloya göre iletişim süreciyle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Her rolün kendine ait bir iletişim sorumluluğu vardır.
- B) İletişim kurarken en önemli unsur kelimelerdir.
- C) Roller değiştikçe iletişim kuralları ortadan kalkar.
- D) Sosyal hayatta etkili iletişim kurmak sadece öğrencilerin görevidir.

3. I. Konuşmacı ile uygun mesafede durmak
II. Karşısındakini yargılamadan dinlemek
III. Sürekli olarak kendi düşüncelerini onaylatmaya çalışmak

Yukarıdaki davranışlardan hangileri sosyal hayatta etkili iletişimin önemini kavramış bir bireyden beklenir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4.

Öğretmen

Arkadaşlar, kantin sırasında bir arkadaşınızın önünüze geçtiğini düşünün. Bu durumu barışçıl bir şekilde çözmek için ne yapmalısınız?

Selin

Sıramın burası olduğunu nazikçe hatırlatıp yerimi korumak istediğimi belirtirim.

Selin'in önerdiği çözümün iletişim sürecine etkisi hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çatışmayı uzlaşmaya dönüştüren bir yaklaşımdır.
- B) Sorunun büyümesine ve kavgaya yol açar.
- C) Karşıdaki kişinin kendini baskı altında hissetmesine sebep olur.
- D) İletişim engellerini artırarak sosyal bağları koparır.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Okul basketbol takımı kaptanı olan Mustafa, antrenman sırasında hata yapan arkadaşına herkesin içinde bağırarak "Senin yüzünden sayı yedik, ne zaman doğru dürüst oynayacaksın!" demiştir. Bu durum üzerine arkadaşı antrenmanı terk etmiş, takım içindeki huzur bozulmuştur.

Metne göre, Mustafa'nın iletişimiyle ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Ben dili kullanarak duygularını yapıcı bir şekilde ifade etmiştir.
- B) Empati kurarak takım arkadaşının hatasını düzeltmesine yardımcı olmuştur.
- C) Sorumluluk bilinciyle hareket ederek takımın başarısını artırmıştır.
- D) Sen dili kullanması arkadaşlarının kırılmasına neden olmuştur.

6. Bir grup çalışmasında üyelerden biri olan Ahmet, arkadaşının sunduğu öneriye karşılık olarak: "Senin bu konuda hiçbir tecrüben yok, söylediklerin tamamen vakit kaybı. Ben daha iyisini biliyorum, benim dediğim gibi yapmalıyız." demiştir.

Ahmet'in kullandığı bu iletişim diliyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Karşı tarafın öz saygısını zedeleyici ifadeler içermektedir.
- B) Ben dili kullanarak kendi duygu ve düşüncelerini yapıcı bir şekilde aktarmıştır.
- C) Önyargılı bir yaklaşımla iletişimin sürdürülebilirliğini engellemiştir.
- D) Hiyerarşik bir üstünlük kurmaya çalışarak iş birliği ruhuna zarar vermiştir.

7. Okul bahçesinde top oynayan bir grup öğrenci, yanlışlıkla yan bankta kitap okuyan arkadaşlarının kitabını yere düşürmüştür. Grubun içinden bir öğrenci hemen gidip kitabı almış, arkadaşından özür dilemiş ve "İstersen biraz ileride oynayalım, seni rahatsız etmeyelim." demiştir.

Bu olayda öğrencinin sergilediği tutumun temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Arkadaşının okuma hakkını elinden almak
- B) Kendi grubunun kurallarını başkasına dayatmak
- C) Empati kurarak olası bir tartışmayı barışçıl şekilde önlemek
- D) Sosyal çevredeki iletişim engellerini görmezden gelmek

8. Empati, bir insanın kendisini karşısındaki kişinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru bir şekilde anlamasıdır. Toplumsal yaşamda empati yeteneği gelişmiş bireylerin çoğalması, önyargıların azalmasına ve barışçıl bir ortam oluşmasına katkı sağlar.

Buna göre, empati becerisinin sosyal hayattaki önemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireylerin sadece kendi çıkarlarını korumasına yardımcı olur.
- B) Toplumsal dayanışmayı zayıflatarak bireysel rekabeti artırır.
- C) Farklılıklara saygı duyulmasını sağlayarak çatışma ihtimallerini minimize eder.
- D) İletişim sürecinde sadece haklı olan tarafın anlaşılmasını sağlar.

1. İyi bir dinleyici; sadece konuşmacının kelimelerine değil, onun ses tonuna, jestlerine ve mimiklerine de dikkat eder. İletişim sürecinde karşıdaki kişiyi bölmeden, yargılamadan ve empati kurarak dinlemek; sosyal hayatta bireyler arasındaki güven bağına güçlendiren en temel âdetlerden biridir.

Buna göre, etkili bir dinleme sürecinde aşağıdakilerden hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Konuşmacıyla göz teması kurmak
- B) Sözsüz mesajları analiz etmek
- C) Cevabı önceden tasarlamak
- D) Konuşmacının duygularına odaklanmak

2. Aşağıda bir arkadaş grubunun diyalogu verilmiştir.

Mert

Kantinde sıra beklerken önüme geçen birini nazikçe uyarmalıyım.

Ece

Trafikte yayalara yol veren bir sürücüyü gülümseyerek teşekkür etmeliyim.

Can

Markette çalışan görevliye "Kolay gelsin" diyerek selam vermeliyim.

Buna göre, hangi öğrencilerin ifadeleri sosyal hayatta iletişimi olumlu etkileyen davranışlar arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız Ece
- B) Mert ve Ece
- C) Ece ve Can
- D) Mert, Ece ve Can

3. Serap, arkadaşının yazdığı bir mesaja sinirlenerek hemen sert bir cevap yazmaya başlamıştır. Ancak mesajı göndermeden önce durup; "Şu an öfkeliyim, yanlış bir kelime kullanıp arkadaşımı kırmamalıyım." diyerek mesajını silmiş ve daha sakin bir dille duygusunu ifade etmiştir.

Buna göre Serap'ın sergilediği bu tutumla ilgili;

- I. İletişimde öz denetim sağladığı,
- II. Duygularını ben dili ile ifade etmeye karar verdiği,
- III. İletişim kazalarını önlemek için empati kurduğu

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. • Konuşmacının sözünü kesmeden dinlemek
• Anlatılanları dikkatle takip edip notlar almak
• Konuşmacı ile uygun düzeyde göz teması kurmak

Verilen davranışların, sosyal hayatta aşağıdaki iletişim süreçlerinden hangisine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Bireysel çatışmaların artmasına
- B) Etkin dinleme becerisinin gelişmesine
- C) Gruplar arası iletişimin kopmasına
- D) Empati duygusunun zayıflamasına

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Aşağıda iletişim ile ilgili bazı ifadeler yer verilmiştir. Verilen ifadelerden doğru olanlar "D", yanlış olanlar "Y" olarak belirtilecektir.

	Dinleyici, konuşmacı ile sürekli göz teması kurmaktan kaçınmalıdır.
	Sen dili kullanmak, karşıdaki kişinin savunmaya geçmesine neden olur.
	Beden dili ve jestler, mesajın iletilmesinde kelimeler kadar etkilidir.
	Etkili bir iletişimde sadece konuşmacının sorumlulukları bulunur.

Buna göre, etkinliğin cevabı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

A)	Y	B)	D	C)	Y	D)	Y
	D		D		D		Y
	D		D		Y		D
	Y		D		D		D

6. Ailesiyle birlikte alışverişe giden Kerem, markette çalışan bir görevlinin yanlışlıkla düşürdüğü ürünleri toplamasına yardım etmiştir. Görevli bu durumdan dolayı çok mutlu olmuş ve Kerem'e teşekkür etmiştir. Kerem, eve dönerken kendisini çok huzurlu hissettiğini fark etmiştir.

Buna göre, Kerem'in yaşadığı bu durumun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yardımlaşmanın olumlu duygular oluşturmaması
B) Bireysel çıkarların ön planda tutulması
C) Sorunların konuşulmadan çözülmesi
D) Sosyal kuralların baskı oluşturmaması

7. Burak ve sınıf arkadaşları, görme engelli bireylerin günlük hayatta karşılaştığı zorluklara dikkat çekmek için bir "Sesli Kitap" projesi başlatmışlardır. Gönüllü olarak kitap okuyup kaydeden öğrenciler, bu kayıtları ilgili derneklere ulaştırmışlardır.

Bu çalışmayı yapan öğrenciler ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Toplumsal sorunlara karşı duyarsız kaldıkları
B) Farklılıklara saygı duyup yardımlaşmaya önem verdikleri
C) Kendi başarılarını düşündükleri
D) İletişim becerilerini geliştirmekten kaçındıkları

8. Aşağıda genel ağdan alınan bir habere yer verilmiştir.

H A B E R

Mahalle sakinleri arasında yaşanan gürültü tartışması, mahalle muhtarının araya girmesiyle tatlıya bağlandı.

Muhtar, tarafları bir araya getirerek birbirlerini yargılamadan dinlemelerini sağladı. Komşular, birbirlerinin haklarına saygı duyacaklarına dair söz vererek el sıkıştılar ve barışçıl bir çözüm yolu buldular.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Verilen metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ortak bir sorunun çözümünde uzlaşma yolu tercih edilmiştir.
B) İletişim engellerinin aşılması toplumsal huzura katkı sağlamıştır.
C) Tartışmanın çözülmesi için mutlaka bir yöneticinin müdahalesi gerekir.
D) Taraflar birbirlerine karşı empati kurarak anlayış göstermiştir.

1. "Mahallemizdeki arkadaşlarımla 'Gülümseyen Komşular' projesi kapsamında sokağımızdaki yaşlıları ziyaret ettik. Onlarla sohbet edip anılarını dinledik, ihtiyaç duydukları konularda onlara destek olduk. Biz anlatırken onlar dikkatle dinledi, onlar anlatırken biz göz teması kurarak etkin dinleme yaptık. Ziyaret sonunda hem bizim hem de büyüklerimizin yüzündeki mutluluk her şeyi anlatıyordu."

Verilen projede yer alan Buse ile ilgili;

- I. Sosyal çevresindeki bireylerin ihtiyaçlarına duyarlılık gösterdiğine,
- II. Kuşaklar arası iletişimde saygı ve sevgi değerini ön plana çıkardığına,
- III. İletişim becerilerini kullanarak toplumsal bağları güçlendirdiğine

çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

2. Japonya'da insanlar birbirlerini başlarıyla selamlayarak saygılarını sunarlar.

Türkiye'de bayramlarda büyüklerin eli öpülerek hürmet gösterilir.

Tibet'te insanlar dillerini dışarı çıkararak selamlaşırlar.

Verilen bilgilerde ülkeler arasında aşağıdaki unsurlardan hangisindeki iletişim farklılığına değinilmiştir?

- A) Sözsüz iletişim
B) Aile içi hiyerarşi
C) Teknolojik etkileşim yolları
D) Yazılı iletişim araçları

3. Öğrencilerine "Dâhil olduğumuz gruplarda etkili iletişimin önemi" **konusunu anlatan bir öğretmenin, konuyu pekiştirmek için aşağıdaki atasözlerinden hangisini kullanması doğru olmaz?**

- A) Tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır.
B) Söz gümüşse sükût altındır.
C) Bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır.
D) Öfke ile kalkan zararlar oturur.

4.

H A B E R

Dijital Dünyada "Nazik Bir Dokunuş"

Bir sosyal medya kullanıcısı, paylaştığı fotoğrafa gelen kaba yorumlara sert karşılık vermek yerine nazik bir dil kullanmıştır. Bu tutum, diğer kullanıcılar tarafından takdir edilmiş ve ortamda saygılı bir iletişim oluşmasını sağlamıştır.

(Genel ağdan alınmıştır.)

Verilen genel ağ haberindeki gelişmeler ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Yapıcı bir dilin çatışmaları engellediğine
B) Dijital ortamlarda da nezaket kurallarının önemli olduğuna
C) Olumsuz iletişimin, doğru bir üslupla olumluya dönüştürülebileceğine
D) Sanal ortamdaki sorunların çözümü için mutlaka yetkililere başvurulduğuna

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Etkili iletişimin güçlü olduğu toplumlar, huzurlu ve barışçıl toplumlardır. Bu nedenle bireylerin birbirlerini ön yargısız dinlemeleri, sorunları ben dili kullanarak ifade etmeleri ve empati kurmaları gerekir. İletişim kanallarının açık olduğu toplumlarda yanlış anlaşılımların önüne geçilmiş, bireyler arasında karşılıklı güven ve dostluk duygularına dayalı bir ortam oluşturulmuş olur.

Buna göre, etkili iletişimin yaygın olduğu toplumlarda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenemez?

- A) Kişiler arası çatışmaların son bulması
- B) Toplumsal birlik ve beraberliğin artması
- C) Bireylerin kendilerini daha iyi ifade edebilmesi
- D) Sorunların konuşularak ve uzlaşarak çözülmesi

6. Okul meclisi seçimleri için aday olan Ece ve arkadaşları, seçim kampanyası boyunca yapacakları çalışmaları planlamışlardır. Ece, konuşmalarını hazırlarken "ben dili" kullanmaya özen göstermiş; bir arkadaşısı afişleri tasarlamış, diğeri ise sınıfları gezerek öğrencilerin taleplerini not almıştır. Ece, seçim günü tüm öğrencilere hitap ederek barışçıl bir okul ortamı sözü vermiştir.

Bu metinden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ece, kendini ifade ederken yapıcı bir dil kullanmıştır.
- B) Öğrenciler seçim sürecinde farklı roller ve sorumluluklar üstlenmişlerdir.
- C) Seçim kampanyaları dijital iletişim araçlarıyla sınırlı kalmıştır.
- D) Grup içinde iş birliği ve etkili iletişim tekniklerinden yararlanılmıştır.

7. Arkadaşlarıyla oyun oynarken sürekli onların sözünü kesen ve sadece kendi istediği oyunların oynanmasını isteyen Mert, bir süre sonra arkadaşlarının kendisiyle oynamak istemediğini fark etmiştir. Bu duruma çok üzülen Mert, öğretmeniyle konuşmuş ve hatasının iletişim kurarken etkin dinleme yapmamak olduğunu anlamıştır. Bundan sonra arkadaşlarını ilgiyle dinleyeceğine dair kendine söz vermiştir.

Buna göre, Mert ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenbilir?

- A) Rolüne ait sorumluluklarını yerine getirmemiştir.
- B) İletişimdeki hatalarını fark ederek çözüm aramıştır.
- C) Arkadaş grubunda liderlik rolünü üstlenmiştir.
- D) Farklı ortamlarda farklı iletişim dilleri kullanmıştır.

8. Sağlıklı toplumlar, bireylerin birbirini anladığı ve saygı duyduğu ortamlarda gelişir. Bu nedenle kişilerin ailede, okulda ve sosyal çevrede nezaket dilini kullanmaları, sorunları konuşarak çözmeleri gerekir. Hoşgörü ve empatinin yaygın olduğu toplumlarda öfke yerini anlayışa bırakır, bireyler arası bağlar daha dirençli hâle gelir.

Buna göre, etkili iletişimin yaygın olduğu toplumlarda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenemez?

- A) Toplumsal barışa katkı sağlanması
- B) İletişim kazalarının ve yanlış anlaşılımların azalması
- C) Bireyler arasındaki çatışmaların şiddete dönüşmesi
- D) Kardeşlik ve dostluk duygularının güçlenmesi

1. Bir grup öğrenci, okul bahçesinde yaşanan bir tartışmayı **5N1K tekniği** ile analiz etmektedir.

Ne oldu? Kantin sırasında omuz çarpışması yaşandı.

Nasıl gelişti? Taraflar birbirine "sen dili" ile bağirmaya başladı.

Neden büyüdü? Kimse empati kurup diğerini dinlemedi.

Bu analize göre, tartışmanın bir "uzlaşma" ile sonuçlanması için tarafların aşağıdaki sorulardan hangisine barışçıl bir cevap vermesi beklenir?

- A) Sen neden hep böyle kaba davranıyorsun?
- B) Bu durumu müdüre şikâyet etsem ne değişir?
- C) Kimin daha haklı olduğunu herkese nasıl kanıtlarım?
- D) Kendimi senin yerine koysam ne hissederdim?

2. Aşağıdaki tabloda iletişimle ilgili bazı durumlar ve sonuçları verilmiştir.

Durum	İletişim Türü	Sonuç
Arkadaşının sözünü kesmeden göz teması kurarak dinlemek	Olumlu	Saygı ve güven duygusu gelişir.
Birinin dış görünüşüyle ilgili grupta şaka yapmak	Olumsuz	Kişi kendini dışlanmış hisseder.
Yanlış anlaşılan bir mesaj için özür dilemek	Olumlu	İletişim kazası ortadan kalkar.

Verilen tabloya bakılarak toplumsal hayattaki iletişim süreci hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) İletişim kurarken kelimelerin etkisi beden dilinden daha fazladır.
- B) Bireylerin sergilediği tutumlar sosyal bağların niteliğini belirler.
- C) Olumsuz iletişim örnekleri her zaman dijital ortamlarda yaşanır.
- D) Uzlaşma sağlamak için taraflardan birinin sessiz kalması gerekir.

3.

Uzlaşma

Fikir ayrılığı yaşayan tarafların karşılıklı anlayış ve barışçıl bir dil kullanarak ortak bir noktada buluşmasıdır.

Hoşgörü

Kendimizden farklı olan inanç, düşünce ve yaşam tarzlarına karşı anlayışlı ve saygılı olma durumudur.

Bu kavramların yaygın olduğu bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenmez?

- A) Bireyler arası çatışmaların barışçıl yollarla çözülmesi
- B) Toplumsal huzurun ve biz duygusunun gelişmesi
- C) Farklılıklardan kaynaklı sorunların kavgaya dönüşmesi
- D) İnsanlar arasındaki barış ve dostluk bağlarının pekişmesi

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

4, 5 ve 6. soruları aşağıdaki bilgilere göre cevaplayınız.

7-A sınıfı öğrencileri, sosyal bilgiler dersindeki "Etkili İletişim" konusu kapsamında okul bahçesinde bir "İletişim İstasyonları" etkinliği düzenlemişlerdir. Her istasyon iletişimde farklı bir beceriyi veya engeli temsil etmektedir.

4. Öğrencilerin yaptıkları hazırlıklar değerlendirildiğinde, aşağıdaki öğrencilerden hangisinin iletişimde "sözsüz mesajlar" üzerine bir çalışma yaptığı söylenebilir?

- A) Zeynep B) Mert C) Selin D) Hasan

5. Hangi öğrencinin hazırladığı istasyon, doğrudan "empati kurma" ve "karşıdaki bireyin duygularını anlama" becerisini sörgülatmaya yöneliktir?

- A) Zeynep'in B) Mert'in C) Selin'in D) Hasan'ın

6. Etkinliğe katılan öğrencilerle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

- A) Zeynep, iletişimde karşıdaki kişinin bakış açısını kazanmaya yönelik bir süreç işletmiştir.
B) Mert, düşüncelerini aktarırken jest ve mimiklerin önemine dikkat çekmiştir.
C) Selin, sosyal hayatta suçlayıcı dil yerine yapıcı bir dil kullanılmasını teşvik etmiştir.
D) Hasan, yaptığı hazırlıkla iletişim engellerinin her zaman yeni tartışmalar çıkaracağını kanıtlamıştır.

1. Bir belediye, "Engelsiz Şehir" projesi kapsamında parklara tekerlekli sandalye ile binilebilen salıncaklar kurmuş, müze girişlerine sesli betimleme cihazları eklemiş ve spor salonlarında özel gereksinimli bireyler için antrenörler görevlendirmiştir.

Belediyenin bu uygulamalarından hareketle aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Sosyal hayatta fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik somut adımlar atılmıştır.
- B) Özel gereksinimli bireylerin eğlenme ve spor yapma hakları gözetilmiştir.
- C) Yapılan çalışmaların toplumda ayrıcalık oluşturması amaçlanmıştır.
- D) Fiziksel ve sosyal engeller kaldırılarak toplumsal bütünleşme hedeflenmiştir.

2. Geçmişte bazı vakıflar, görme engelli bireylerin sokakta rahatça yürüyebilmesi için yollardaki taşları düzeltir ve engelleri kaldıran görevliler istihdam ederdi. Günümüzde ise bu geleneğin yerini kaldırımlardaki kabartmalı sarı çizgiler ve sesli trafik ışıkları almıştır.

Verilen bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Özel gereksinimli bireyler için geçmişten günümüze çözümler üretildiğine
- B) Şehir planlamasının her birey için her zaman eşit imkânlar sunduğuna
- C) Fırsat eşitliğinin sağlanmasında teknoloji-den yararlanıldığına
- D) Engelleri kaldırmaya yönelik çalışmaların bir toplumsal gelenek olduğuna

3.

H A B E R

"Her Kitap Bir Ses"

Okul kütüphanesinde başlatılan bir uygulama ile gönüllü öğrenciler, kütüphanedeki ders kitaplarını ve hikayeleri seslendirerek dijital bir arşiv oluşturmuşlardır. Bu sayede görme engelli öğrenciler, arkadaşlarıyla aynı kaynaklardan faydalanarak sınavlarına hazırlanabilmektedir.

Yukarıda verilen uygulama ile ilgili;

- I. Eğitimde fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik bir fikir üretildiğine,
- II. Özel gereksinimli öğrencilerin bilgiye erişiminin kolaylaştırıldığına,
- III. Takım çalışması ve duyarlılık örneği sergilendiğine

Çıkarımlarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Öğrencilerine "Özel Gereksinimli Bireylerin Hakları" konusunu anlatan bir öğretmenin, konunun önemini kavratmak için sözlerini aşağıdaki atasözlerinden hangisi ile desteklemesi uygun olur?

- A) Baş başa vermeyince taş yerinden kalkmaz.
- B) Damlaya damlaya göl olur.
- C) Güvenme varlığa, düşersin darlığa.
- D) Her koyun kendi bacağından asılır.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Özel gereksinimli bireylerin toplumda aktif rol alabilmeleri, kendilerine sunulan imkânların çeşitliliği ile ilgilidir. Bu nedenle kamu binalarının mimari yapısından dijital platformların kullanımına kadar her alanda erişilebilirlik ilkesi gözetilmelidir. Empati ve hak temelli yaklaşımların yaygın olduğu toplumlarda, engeller birer sorun olmaktan çıkar ve her birey yeteneklerini sergileme fırsatı bulur.

Buna göre, fırsat eşitliğinin sağlandığı bir toplumda aşağıdakilerden hangisinin görülmesi beklenmez?

- A) Toplumsal alanların kullanımında belirli gruplara kısıtlamalar getirilmesi
- B) Bireylerin sosyal hayata katılımının önündeki engellerin kalkması
- C) Özel gereksinimli kişilerin bağımsız hareket etme imkânının artması
- D) Birlikte yaşama kültürünün ve yardımlaşmanın güçlenmesi

6. • Türkiye’de metro istasyonlarında işitme engelliler için görsel bilgilendirme ekranları bulunur.
- İsveç’te kütüphanelerde okuma güçlüğü olan bireyler için sesli kitap odaları mevcuttur.

Verilen bilgilerde ülkeler arasında aşağıdaki unsurlardan hangisindeki erişilebilirlik farkına değinilmiştir?

- A) Mimari yapıların kat sayısı ve yüksekliği
- B) Aile içi hiyerarşik bağların korunması ve geliştirilmesi
- C) Özel gereksinimli bireyler için geliştirilen çözüm fikirleri
- D) Teknolojik ürünlerin satış fiyatlarının devlet tarafından belirlenmesi

7. Osmanlı’da zenginlerin, borcunu ödeyemeyenlerin borçlarını gizlice ödemesi gibi; bugün de bazı belediyeler “Askıda Fatura” veya “Engelsiz Ulaşım Kartı” gibi uygulamalarla özel gereksinimli ve ihtiyaç sahibi bireylere destek olmaktadır. Bu uygulamalar sayesinde bireyler, kimseden yardım istemek zorunda kalmadan ihtiyaçlarını karşılamakta ve toplum içinde onurlu bir şekilde yaşamlarını sürdürmektedir.

Bu metinde anlatılan uygulamalar ile aşağıdakilerden hangisine dikkat çekilmek istenmiştir?

- A) En önemli yardımın maddi olarak yapılması gerektiğine
- B) Sosyal faaliyetlerin belirli zaman dilimleriyle sınırlı kalmasına
- C) Fiziksel engellerin çözümünde geleneksel yöntemlerin yetersizliğine
- D) Yardımlaşmanın bireylerin onurunu koruyacak şekilde yürütülmesine

8. Görme engelli Cansu, sosyal hayata katılmak için öğretmenine başvurur. Öğretmeni, yardımcı teknolojiler kullanabileceğini ve sorumluluğun kendisine ait olacağını söyler. Cansu bunu kabul eder ve “Gören Göz” adlı akıllı bastonu kullanmaya başlar.

Buna göre, Cansu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Rolüne ait sorumluluğunu yerine getirmemiştir.
- B) Yeni bir teknoloji kullanarak fırsat eşitliği için adım atmıştır.
- C) Sosyal hayattaki haklarını kullanmaktan vazgeçmiştir.
- D) Gün boyunca farklı ortamlarda farklı roller üstlenmiştir.

1. Bir teknoloji festivaline katılan öğrenciler, engelli bireylerin hayatını kolaylaştıran projeleri incelerken bir uygulamanın Türk işaret dili ile uluslararası işaret dili arasındaki benzer kelimeleri eşleştirdiğini görmüştür. Proje sahibi; "Aslında birçok işaretin temeli aynıdır, biz sadece bu ortak noktaları birleştirerek engelli bireylerin dünyayla daha kolay iletişim kurmasını sağladık." demiştir.

Buna göre, farklı işaret dillerindeki işaretlerin benzer olması daha çok aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Kültürel etkileşim ve ortak ihtiyaçlar
- B) Teknolojik imkânların yetersizliği
- C) Kültürel sürekliliğin sona ermesi
- D) Bireyler arasında yaşanan iletişim çatışması

2. Ali, tekerlekli sandalye kullanan arkadaşının kütüphaneye girmekte zorlandığını fark eder. Dedesinin anlattığı yardımlaşma örneklerini hatırlayarak arkadaşları ve öğretmeniyle birlikte kütüphane girişine engelli rampası yapılması için girişimde bulunur. Yapılan rampa sayesinde tüm öğrenciler kütüphaneyi eşit şekilde kullanır.

Buna göre, kütüphane girişine engelli rampası yapılması ile geçmişteki vakıf geleneklerinin benzerliği aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Kültürel çatışma
- B) Teknolojik rekabet
- C) İnsani değerler
- D) Rol karmaşası

3. "Eğitimde Engel Yok" projesi kapsamında, işitme engelli öğrencilerin dersleri daha iyi takip edebilmesi için sınıflardaki akıllı tahtalara konuşulanları anında yazıya çeviren bir yazılım yüklenmiştir. Bu sayede öğrenciler öğretmenlerini anlık olarak takip edebilmektedir.

Bu uygulamanın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Eğitimde teknoloji kullanımını artırarak maliyetleri düşürmek
- B) Eğitim hakkından yararlanmada fırsat eşitliğini ve erişilebilirliği sağlamak
- C) Özel gereksinimli öğrencilerin diğer öğrencilerden daha başarılı olmasını sağlamak
- D) Okul içindeki sosyal kuralların uygulanmasını kolaylaştırmak

4. Aşağıda bazı ifadelere yer verilmiştir. Verilen ifadelerden doğru olanlar "D", yanlış olanlar "Y" olarak belirtilecektir.

	Özel gereksinimli bireyler için üretilen fikirler bir imtiyaz değil, haktır.
	Fiziksel engellerin kaldırılması toplumsal fırsat eşitliğinin bir parçasıdır.
	Erişilebilirlik düzenlemeleri toplumsal hayatın her alanında sürdürülmelidir.
	Fırsat eşitliğini sağlama sorumluluğu bireylerin özelliklerine göre değişir.

Buna göre, etkinliğin cevabı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A)

D
D
D
Y
- B)

Y
D
Y
D
- C)

D
Y
D
D
- D)

Y
D
D
Y

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Aşağıda özel gereksinimli bireyler için yapılan çalışmalarla ilgili bir tablo verilmiştir.

Erişilebilirlik Alanı	Önerilen Fikir / Uygulama
Mimari ve Fiziksel Çevre	Binalara asansör, rampa ve geniş girişlerin yapılması
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	Web sitelerine sesli betimleme ve işaret dili desteği eklenmesi
Ulaşım ve Mobilite	Duraklarda sesli ve görsel bilgilendirme sistemlerinin bulunması

Tablodaki bilgilere bakılarak aşağıdaki çıkarımlardan hangisine ulaşamaz?

- A) Fırsat eşitliğinin sağlanması için farklı alanlarda çözümler üretilmiştir.
- B) Teknolojik imkânlar, bilgiye erişimde engelleri kaldırmaya yardımcı olmaktadır.
- C) Fiziksel çevrede yapılan düzenlemeler bağımsız hareket etmeyi destekler.
- D) Yapılan bu çalışmalar toplumda belirli bir gruba ayrıcalık tanınmasını sağlar.

6. • Toplu taşıma araçlarına rampa sistemleri kurmak
- Parklara engelsiz oyun alanları tasarlamak
- Kamu binalarında Braille alfabesi içeren tabelalar kullanmak
- Web sitelerine sesli betimleme özellikleri eklemek

Verilen fikirlerin ve uygulamaların aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Bireysel çatışmaları
- B) Fırsat eşitliğini
- C) Ekonomik kazancı
- D) Geleneksel sanatları

7. Ailesiyle birlikte Azerbaycan'a giden işitme engelli Ebru, oradaki işaret dili ile kendi kullandığı işaret dili arasındaki benzerliği görünce çok şaşırmış ve "Burada hiç yabancılık çekmiyorum, kendimi ülkemde gibi hissediyorum." demiştir

Buna göre, Ebru'nun şaşırmasının ve rahat iletişim kurmasının sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Farklı kültürlerin iletişimde yetersiz kalması
- B) Özel gereksinimli bireylerin kendi dillerini bilmesi
- C) Kültürümüzle ve iletişim şeklimizle benzerlik göstermesi
- D) Toplumsal birliğin teknoloji sayesinde bozulması

8. Özel gereksinimli bireylerin eğitim, ulaşım ve sosyal hayata katılımı için geliştirilen fikirler; toplumun sosyal yapısını güçlendiren ve adaleti sağlayan değerlerdir. Bu kapsamda üretilen projeler ve yapılan fiziksel düzenlemeler arttıkça, bireylerin kendi başlarına hareket etme becerileri gelişir ve toplumsal huzur artar.

Buna göre, fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik fikirlerin;

- I. Toplumsal birlikteliğin korunması,
- II. Özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesinin yükselmesi,
- III. Bireylerin sosyal imkânlardan eşit şekilde yararlanması

durumlarından hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

1. Bir belediye başkanı yaptığı konuşmada; "Bizim amacımız şehirdeki engelleri kaldırarak, her vatandaşımızın tiyatroya, parka veya markete hiçbir zorluk yaşamadan ulaşmasını sağlamaktır. Ürettiğimiz her fikir, birlikte yaşama kültürümüzü güçlendirecektir." demiştir.

Belediye başkanının bu sözleri aşağıdakilerden hangisi ile ilişkilendirilebilir?

- A) Sosyal rollerin zamanla değişmesi
B) Toplumsal hayatta fırsat eşitliğinin sürdürülmesi
C) Bireyler arasındaki iletişim çatışmalarının artması
D) Basın özgürlüğünün anayasal güvence altına alınması

2.

	Hangi Uygulama, Hangi Engel Grubu İçin?
I.	Kaldırımlara hissedilebilir yüzeylerin (sarı çizgiler) eklenmesi
II.	Acil durumlarda devreye giren ışıklı uyarı sistemlerinin kurulması
III.	Alışveriş merkezlerinde asansör ve geniş kapıların tasarlanması

Verilen uygulamaların hitap ettiği engel grupları aşağıdakilerin hangisinde doğru eşleştirilmiştir?

	I	II	III
A)	Görme	İşitme	Bedensel
B)	İşitme	Görme	Bedensel
C)	Bedensel	İşitme	Görme
D)	Görme	Bedensel	İşitme

3. Toplumda yardımlaşma ve dayanışma ruhu, sadece maddi yardımlarla sınırlı değildir. Asıl dayanışma; bir bireyin sosyal hayata katılımının önündeki engelleri fikirlerle ve projelerle kaldırmaktır. Bir parkın her çocuk için uygun hale getirilmesi, o toplumun adalet ve eşitlik anlayışının en büyük göstergesidir.

Buna göre, metinde vurgulanan temel düşünce aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik yeniliklerin toplumsal bağı zayıflattığı
B) Geleneksel yardım yöntemlerinin modern yöntemlerden üstün olduğu
C) Fırsat eşitliğini sürdürmenin toplumsal huzur ve adalet için gerekli olduğu
D) Bireylerin kendi ihtiyaçlarından sorumlu tutulması gerektiği

4. Bir şehirde yaşayan gönüllü gençler, "Engelsiz Rota" adını verdikleri bir mobil uygulama geliştirmişlerdir. Bu uygulama; tekerlekli sandalye kullanan bireyler için dik olmayan yolları, görme engelliler için ise sesli yönlendirme bulunan durakları harita üzerinde göstermektedir.

Gençlerin geliştirdiği bu fikir için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bireylerin toplumsal sorumluluklarını diğer gruplara devretmiştir.
B) Şehir içi ulaşım maliyetlerini artırarak ekonomik dengeleri zorlamıştır.
C) Geleneksel ulaşım yöntemlerinin daha güvenli olduğunu kanıtlamıştır.
D) Özel gereksinimli bireylerin sosyal hayata bağımsız katılımını desteklemiştir.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Aşağıda bazı ifadeler yer verilmiştir. Verilen ifadelerden doğru olanlar "D", yanlış olanlar "Y" olarak belirtilecektir.

Okullarda asansör ve rampa bulunması fiziksel erişilebilirliğin bir parçasıdır.
Fırsat eşitliği sağlamak için üretilen fikirler bir iyilik değil, haktır.
Dijital ders materyallerine sesli betimleme eklemek bilgiye ulaşımı kolaylaştırır.

Bu etkinliğin doğru tamamlanmış hali aşağıdakilerden hangisidir?

A)

D
Y
Y

B)

D
D
D

C)

Y
D
Y

D)

Y
Y
D

6. Bedensel engelli bir öğrenci, okulunun spor salonuna giden basamaklar nedeniyle basketbol antrenmanlarını izleyememektedir. Öğrencinin bu durumu okul meclisinde görüşülmüş ve öğrenciler kendi aralarında bir kampanya başlatarak taşınabilir bir rampa sistemi satın alınmasını sağlamışlardır. Artık öğrenci antrenmanları arkadaşlarıyla beraber takip edebilmektedir.

Bu olayda öğrencilerin sergilediği tutum için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Arkadaşlarının sorumluluklarını onun adına üstlenmişlerdir.
B) Fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik somut bir fikir geliştirmişlerdir.
C) Okul kurallarının değiştirilmesi için baskı kurmuşlardır.
D) Sınıf içindeki liderlik rollerini pekiştirmeye odaklanmışlardır.

7.

Uygulama Alanı	Önerilen Çözüm Fikri
Kütüphane	Görme engelli bireyler için "Braille alfabesi (kabartma)" oluşturulmuş etiketli raflar.
Halk Otobüsü	İşitme engelli bireyler için durakları gösteren "Işıklı Panolar".
Şehir Parkı	Bedensel engelli çocuklar için "Özel Tasarım" salıncaklar.

Verilen tabloya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Farklı engel grupları için hayatı kolaylaştıran özgün fikirler sunulmuştur.
B) Fırsat eşitliğini sürdürmek için sosyal alanlarda düzenlemeler yapılmıştır.
C) Yapılan çalışmaların temel amacı toplumsal hiyerarşiyi güçlendirmektir.
D) Erişilebilirlik sorunlarına yönelik somut ve uygulanabilir çözümler üretilmiştir.

8. Bir teknoloji festivalinde 7. sınıf öğrencisi Arda, işitme engelli bireylerin kapı zilini veya bebek ağlamasını fark edebilmeleri için evdeki sesleri bileğindeki saate titreşim ve ışık olarak gönderen bir sistem tasarlamıştır.

Arda'nın ürettiği bu fikir ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özel gereksinimli bireylerin güvenliğini ve sosyal bağımsızlığını artırmaya yöneliktir.
B) Toplumun diğer bireyleri üzerinde bir baskı oluşturmayı hedeflemiştir.
C) İletişim çatışmalarının çözümü için geleneksel yöntemleri savunmuştur.
D) Bireylerin toplumsal rollerini tamamen değiştirmeye odaklanmışlardır.

1. Bir teknoloji tasarım dersinde öğrenciler, görme engelli bireylerin toplu taşıma araçlarında yaşadığı "doğru durakta inememe" sorununa çözüm üretmek için beyin fırtınası yapmışlardır. Ortaya çıkan fikirler şöyledir:

Elif

Duraklara hissedilebilir zeminler eklenerek farkındalık artırılmalı.

Can

Otobüslerin içine durak isimlerini hem sesli hem de Braille alfabesiyle belirten dijital paneller yerleştirilmeli.

Meral

Görme engelli bireylerin akıllı telefonlarına, inecekleri durağa yaklaştıklarında titreşimle uyarı veren bir yazılım yüklenmeli.

Öğrencilerin ürettiği bu fikirlerin ortak amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şehir içi ulaşım maliyetlerini azaltmak
- B) Toplu taşıma araçlarındaki yolcu sayısını artırmak
- C) Özel gereksinimli bireylerin sosyal hayata eşit katılımını sağlamak
- D) Teknolojik cihazların her ortamda kullanımını zorunlu hale getirmek

2. Aşağıda özel gereksinimli bireyler ile ilgili soru cevap kartları verilmiştir.

Soru

Görme engelli bir bireyin markette ürünleri kimse-den yardım almadan seçebilmesi için ne yapılabilir?

Cevap

Ürün etiketlerine Braille (kabartma) alfabesi eklenebilir veya barkod okuyucu sistemler geliştirilebilir.

Soru

İşitme engelli bireylerin sinema ve tiyatro gibi sos-yal etkinliklerden keyif alması nasıl sağlanır?

Cevap

Oyunlara ve filmlere işaret dili çevirisi veya ayrıntılı alt yazı seçenekleri eklenebilir.

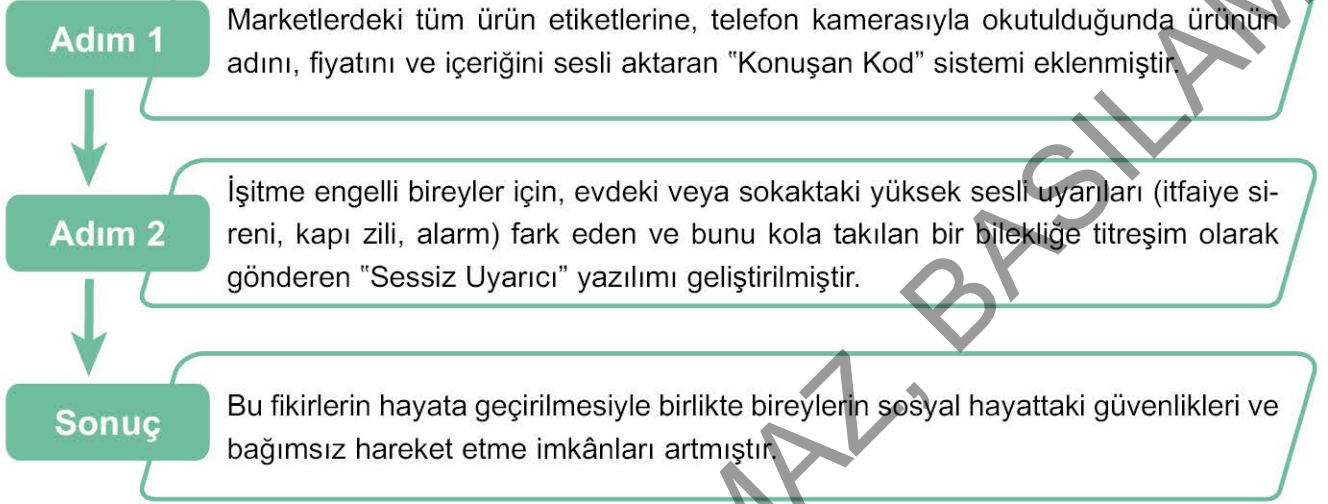
Verilen kartlardaki bilgilerden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Özel gereksinimli bireyler için üretilen fikirler sosyal hayata katılımı güçlendirir.
- B) Fırsat eşitliği sağlamak için geleneksel yöntemler teknolojik yöntemlerden daha etkilidir.
- C) Engellerin kaldırılmasına yönelik fikirler maliyetli olduğu için her zaman uygulanamaz.
- D) Yapılan düzenlemeler bireylerin sorumluluk duygusunu zayıflatmaktadır.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki proje metnine göre cevaplayınız.

Bir sosyal girişimcilik merkezi, görme engelli bireylerin kimseden yardım almadan market alışverişi yapabilmesi ve işitme engelli bireylerin acil durumlardan haberdar olabilmesi için "**Engelsiz Yaşam Asistanı**" projesini kurgulamıştır. Proje kapsamında şu adımlar izlenmiştir:

3. Projenin 1. adımında geliştirilen "Konuşan Kod" sisteminin temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Marketlerdeki ürün satışlarını ve ekonomik kârı artırmak
- B) Görme engelli bireylerin bilgiye erişiminde fırsat eşitliğini sağlamak
- C) Dijital reklamların daha geniş kitlelere ulaşmasını kolaylaştırmak
- D) Sosyal medya üzerinden yapılan alışverişlerin güvenliğini denetlemek

4. Projenin 2. adımında yer alan "Sessiz Uyarıcı" bileklik fikri, özel gereksinimli bireylerin aşağıdaki haklarından hangisini korumaya yöneliktir?

- A) Haberleşme ve basın özgürlüğünü
- B) Eğitim ve öğretim görme hakkını
- C) Güvenli ve bağımsız yaşam hakkını
- D) Yerleşme ve seyahat hürriyetini

5. Bu proje bir bütün olarak değerlendirildiğinde, bu tür girişimlerin toplumda aşağıdaki değerlerden hangisinin güçlenmesine katkı sağladığı söylenemez?

- A) Toplumsal duyarlılık
- B) Adalet
- C) Fırsat Eşitliği
- D) Ekonomik rekabet

1. Aşağıda Türk toplumunun millî meselelerdeki tutumu ile ilgili bir tablo verilmiştir.

Durum	Toplumsal Tutum ve Davranış
Millî Bayramlar	Ortak sevinç ve coşkuyla bir araya gelinmesi
Afetler	Maddi ve manevi yardımların seferber edilmesi
Millî Başarılar	Toplumsal öz güven ve gurur duygusunun yaşanması

Tablodaki bilgilere bakılarak ulaşılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Türk toplumu millî meselelerde çok yönlü bir duyarlılık sergiler.
B) Yardımlaşma faaliyetleri teknolojik imkânlarla bağlı olarak yürütülür.
C) Millî bayramlar diğer millî meselelerden daha fazla önemsenir.
D) Toplumsal birliğin sağlanması için ekonomik refah şarttır.

2. Millî bir sporcunun uluslararası bir başarı kazanması, millî bir bayramın kutlanması veya bir afet sonrası yaraların sarılması süreçlerinde Türk toplumu tek yürek olmaktadır. Bu anlarda insanlar arasındaki her türlü görüş ayrılığı yerini sarsılmaz bir birlikteliğe bırakmaktadır.

Türk toplumunun gösterdiği bu davranışın temel amacı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kültürel öğelerin zamanla uğradığı değişimi hızlandırmak
B) Diğer milletlerle ekonomik rekabette öne geçmek
C) Toplumsal huzuru ve millî birliği korumak
D) Sosyal sorunları artırarak sınıf farkı oluşturmak

3. Millî kriz ve afetlerde Türk milletinin kısa sürede yardımlaşma içinde hareket ettiği görülür. İnsanlar imkânlarını paylaşır, ülkenin farklı bölgelerinden ihtiyaç malzemeleri afet bölgesine ulaştırılır. Bu durum toplumsal birlik ve dayanışmanın bir göstergesidir.

Bu bilgilerden hareketle Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki tutumu için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorunların çözümü için dış yardım gelmesini beklediği
B) Toplumsal dayanışma ve biz bilinciyle hareket ettiği
C) Millî meseleleri bireysel çıkarların önünde tutmadığı
D) Teknolojik imkânları yardımlaşma sürecinin dışında bıraktığı

4. Millî bir meselede, Türk toplumunun her ferdi kendi imkânları ölçüsünde sürece dâhil olur. Kimi kumbarasındaki parasını bağışlar, kimi evindeki battaniyesini gönderir, kimi de lojistik merkezlerde gönüllü olarak görev alır. Bu davranışlar, toplumun en küçük biriminden en büyüğüne kadar yardımlaşma kültürünün işlediğini gösterir.

Bu metne göre, Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki davranışlarının;

- I. Millî birlik ve beraberliği güçlendirmesi,
II. Bireylerin toplumsal sorumluluk almasını sağlaması,
III. Ekonomik rekabeti ön plana çıkarması

durumlarından hangilerine katkı sağladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) I ve II
C) I ve III
D) II ve III

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Millî Mücadele Dönemi'nde Tekalif-i Milliye Emirleri yayınlandığında, halk elindeki son çuval buğdayın yarısını, ayağındaki çarığın tekini ve evindeki kumaşın bir parçasını orduya teslim etmiştir. Günümüzde de bir afet yaşandığında vatandaşların kışlık kıyafetlerini ve erzaklarını hiç düşünmeden yardım toplama merkezlerine götürmesi bu ruhun devam ettiğini göstermektedir.

Bu olaydan hareketle Türk toplumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Yardımlaşma duygusunun dönemlere göre zayıfladığına
B) Ekonomik imkânların yardımlaşma oranını azalttığına
C) Millî meselelerde fedakârlık duygusunun kültürel bir süreklilik olduğuna
D) Toplumun belirli bir kesiminin sorumluluk üstlendiğine

6. Aşağıda Türk toplumunun millî meselelerdeki tutumu ile ilgili doğru-yanlış etkinliği verilmiştir. Verilen ifadelerden doğru olanlar "D", yanlış olanlar "Y" olarak belirtilecektir.

Millî meselelerde Türk milleti ortak bir heyecan ve duyarlılık sergiler.
Yardımlaşma sırasında bireylerin onurunu korumaya özen gösterilir.
Millî bayramlar toplumsal aidiyet duygusunun güçlenmesini sağlar.

Bu etkinliğin tamamlanabilmesi için ifadelerdeki boşluklara sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A)

D
Y
D

 B)

Y
D
Y

 C)

Y
Y
D

 D)

D
D
D

7. Tarihsel süreçte Türk toplumunun millî meselelerde gösterdiği bazı davranışlar şunlardır:

- Millî Mücadele'de kadınların cepheye mermi taşınması
- Günümüzde sınır ötesi operasyonlardaki Mehmetçik için dua ve destek kampanyaları düzenlenmesi

Bu bilgilere bakılarak Türk toplumunun tutumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Millî meselelere karşı duyarlılığın zamanla azaldığı
B) Yardımlaşmanın ekonomik kaygılarla yapıldığı
C) Farklı dönemlerde ortak davranışların sergilendiği
D) Kararların merkezi otorite baskısıyla alındığı

8. Çanakkale Savaşları sırasında cepheye giden kınalı kuzular ile 15 Temmuz'da meydanlara çıkan halkın sergilediği tutum, Türk milletinin vatan sevgisi ve bağımsızlık karakterinin birer yansımasıdır. Bu sahneler, Türk toplumunun millî bir tehdit hissettiğinde her türlü farklılığı bir kenara bırakıp ortak bir hedefte birleştiğini kanıtlamaktadır.

Bu bilgilerden hareketle Türk milleti hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Bağımsızlığını korumak için ortak hareket etme bilincine sahip olduğu
B) Millî meselelerde dış desteğe ihtiyaç duyduğu
C) Teknolojik gelişmeleri toplumsal meselelerin üstünde tuttuğu
D) Kültürel değerlerin millî meselelerde etkisiz kaldığı

1. Geçmişte kurulan "Avarız Vakıfları", mahalle sakinlerinin hastalık, yangın veya afet gibi zor anlarında kullanılmak üzere oluşturulmuş ortak bir sandıktı. Günümüzde ise bu anlayışın, millî bir mesele olan deprem veya sel felaketlerinde tüm ülkenin tek bir "dayanışma sandığı" gibi hareket ederek bölgeye kaynak aktarmasıyla devam ettiği görülmektedir.

Buna göre, Türk toplumunun millî meselelerdeki tutumu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sorunların çözümünü devlet kurumlarından beklediği
- B) Toplumsal dayanışma geleneğinin köklü bir geçmişe dayandığı
- C) Millî meselelerin çözümünde dış yardımların belirleyici olduğu
- D) Yardımlaşmanın toplumsal sınıflar arasında rekabete yol açtığı

2. Doğu illerinde yaşanan ağır kış şartları nedeniyle yolların kapanması üzerine, çevre illerdeki vatandaşlar ve sivil toplum kuruluşları herhangi bir çağrı beklemeksizin yolda kalanlara yakıt, battaniye ve yemek ulaştırmak için harekete geçmişlerdir.

Vatandaşların bu tutumu Türk toplumunun aşağıdaki özelliklerinden hangisi ile doğrudan ilişkilidir?

- A) Basın ve yayın özgürlüğüne verilen önem
- B) Teknolojik gelişmeleri yakından takip etme isteği
- C) Kültürel öğelerin zamanla değişime uğraması
- D) Millî meselelerde sergilenen duyarlılık ve sorumluluk bilinci

3. Millî bir savunma sanayi projesinin başarıyla tamamlanması veya yerli bir otomobilin yollara çıkması durumunda, toplumun her kesiminde büyük bir heyecan ve sahiplenme duygusu oluşmaktadır. İnsanlar bu başarıları kendi şahsi başarılarıymış gibi kutlamakta ve gurur duymaktadırlar.

Bu durumun, Türk toplumunda aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Toplumsal hiyerarşinin güçlenmesine
- B) Bireyler arasındaki iletişim çatışmalarının artmasına
- C) Millî öz güvenin ve aidiyet duygusunun pekişmesine
- D) Kültürel farklılıkların tamamen ortadan kalkmasına

4. Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki refleksi rastlantı değildir; bu tutum "Bir elin nesi var, iki elin sesi var" atasözünde olduğu gibi, gücün birlikten doğduğuna olan derin inançtan beslenir. Bu inanç, vatan toprağının bir köşesinde yaşanan acının diğer köşede hissedilmesini sağlar.

Buna göre, Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki davranışlarının temel dayanağı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Toplumsal yardımlaşma ve birlik ruhu
- B) Kültürel öğelerin dış etkilerle değişmesi
- C) Bireylerin hiyerarşik rollerini koruma çabası
- D) Ekonomik refahın yardımlaşmayı zorunlu kılması

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Türk toplumunun millî bir mesele olan Kurtuluş Savaşı sırasında; yaşlı, genç, kadın, erkek demeden ordusuna her türlü desteği vermesi ve vatanın bütünlüğü için birleşmesi millî birlik ve beraberlik kavramı ile açıklanır. Halkın bu süreçte kendi ihtiyaçlarından feragat ederek elindeki kaynakları paylaşması ise toplumsal bir değer yansımasıdır.

Buna göre, Türk toplumunun sergilediği bu tutumun temelinde yatan kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal Sınıf B) Kültürel Değişim
C) Fedakârlık D) Bireysel Çıkar

6. Aşağıda bazı kavramlar ve bu kavramların açıklamaları verilmiştir.

	Kavram	Açıklama
I.	Dayanışma	Zor zamanlarda bireylerin birbirine destek olması
II.	Aidiyet	Kişinin kendini Türk milletinin bir parçası hissetmesi
III.	Sagduyu	Olaylar karşısında akılcı ve dengeli hareket edilmesi
IV.	Kayıtsızlık	Toplumu ilgilendiren meselelere duyarsız kalınması

Türk toplumunun genel tutumu dikkate alındığında, bu kavramlardan hangisinin toplumun yapısıyla örtüştüğü söylenemez?

- A) I B) II C) III D) IV

7. Türk milleti, tarih boyunca vatanın bölünmez bütünlüğüne yönelik bir tehdit hissettiğinde; siyasi görüş, ekonomik durum veya kişisel farklılıkları bir kenara bırakarak ortak bir paydada buluşmuştur. Millî Mücadele yıllarında mermi taşıyan kadınlardan, günümüzde millî bir sporcunun başarısında sokağa dökülen halkın sevincine kadar her an bu birliğin izleri görülür.

Verilen metinden hareketle Türk toplumunun tutumu ile ilgili;

- I. Millî meselelerde ortak bir heyecan ve duyarlılık sergiler.
II. Toplumsal birliktelik duygusu tarihsel bir süreklilik içerir.
III. Bağımsızlık ve aidiyet bilinciyle hareket eder.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II B) I ve III
C) II ve III D) I, II ve III

8. Türk milletinin millî meseleler karşısındaki tutumu, çocuklara küçük yaşlardan itibaren ailede ve okulda aşılacak değerlerle şekillenir. Bu değerler; hürriyet aşkı, vatanseverlik ve yardımlaşmadır. Bu sayede her birey, ülkesini ilgilendiren bir durum ortaya çıktığında "vatanın bir parçası" olduğunu hatırlar.

Buna göre, Türk milletinin millî meselelerdeki davranışları için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Köklü bir değerler sistemiyle desteklendiği
B) Tesadüfi olaylar sonucunda ortaya çıktığı
C) Bireysel kararlara göre şekillendiği
D) Toplumun hiyerarşik yapısını korumayı hedeflediği

1. Türk milleti, tarihin en zorlu dönemlerinde bile biz demeyi başarabilmiş bir toplumdur. Millî Mücadele Dönemi'nde ordunun çarık ihtiyacı için halkın kendi ayağındaki çarığı vermesi ile bugün bir afette kışlık kıyafetlerini hiç açılmamış paketlerle deprem bölgesine gönderen vatandaşın sergilediği tutum birdir. Bu davranışlar, toplumsal hafızadaki dayanışma ruhunun diri kaldığını ispatlar.

Bu metinden hareketle Türk toplumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Kriz anlarında bireysel çözümler arandığı
- B) Dayanışma ruhunun kalıcılığını koruduğu
- C) Birlik bilincinin zamanla zayıfladığı
- D) Millî şuurun sadece savaşlarda belirdiği

2. Millî bir sporcunun başarısında sokağa dökülen halkın sevinci ile bir afet sonrası dökülen keder gözyaşları aynı kaynaktan beslenir.

Bu ifade Türk toplumunun millî meselelerdeki hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) Mutlulukta ve üzüntüde ortak hareket etme
- B) Teknolojik gelişmelere karşı duyarsız kalma
- C) Yardımlaşmayı bir zorunluluk olarak görme
- D) Kültürel öğelerin dış etkilerle değişmesi

3. Bir grup gönüllü yazılımcı, yabancı menşeli mesajlaşma uygulamalarına alternatif olarak tamamen yerli ve millî bir iletişim platformu geliştirmiştir. Bu uygulamanın yayınlandığı ilk gün milyonlarca kişi tarafından indirilmesi ve halkın bu projeyi vatan meselesi olarak sahiplenmesi büyük dikkat çekmiştir.

Halkın bu tutumu, Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki hangi özelliğiyle açıklanabilir?

- A) Teknolojik yenilikleri eğlence için takip ettiği
- B) Sosyal hiyerarşiyi korumak için dijital araçları kullandığı
- C) Millî bağımsızlık ve yerli üretim bilincine sahip olduğu
- D) Kültürel öğelerin dış etkilerle değişmesini desteklediği

4. Bir sınır kasabasında yaşayan vatandaşlar, her yıl "Millî Tohum Takas Şenliği" düzenleyerek hibrit tohumlar yerine dedelerinden kalan ata tohumlarını birbirleriyle paylaşmaktadır. Bu şenlik, ülkenin tarımsal bağımsızlığını koruma amacıyla millî bir görev olarak görülmektedir.

Vatandaşların bu davranışı aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Geleneksel tarımın teknolojik tarımdan daha az verimli olduğunun
- B) Millî meselelerde ekonomik kârın her zaman ön planda tutulduğunun
- C) Sosyal sınıflar arasındaki farkın tohum paylaşımıyla arttığının
- D) Toplumsal dayanışmanın millî çıkarlar doğrultusunda sürdürüldüğünün

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5.

Tekalif-i Milliye emirleriyle halkın ordusuna erzak sağlaması

Kurtuluş Savaşı'nda kadınların cepheye mermi taşıması

Günümüzde afet bölgelerine tırlarla yardım gönderilmesi

Bu bilgilerden hareketle Türk toplumunun tutumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yapılan yardımların maddi karşılık beklentisi taşıdığı
- B) Millî dayanışma ruhunun her koşulda eyleme dönüştüğü
- C) Toplumsal duyarlılığın sadece savaş yıllarında ortaya çıktığı
- D) Kriz yönetiminde dış desteğe ihtiyaç duyulduğu

6. Millî bir kriz anında Türk toplumunun kimseden çağrı beklemeden harekete geçmesi; vatanseverlik, yardımseverlik ve güçlü bir aidiyet duygusunun sonucudur. Bu süreçte bireyler, kendi kişisel konforlarından ödün vererek toplumun genel menfaati için çaba gösterirler.

Bu metinden hareketle Türk toplumunun tutumu ile ilgili;

- I. Millî meselelerde fedakârlık esastır.
- II. Toplumsal bilinç kriz anında oluşur.
- III. Yardımlaşma faaliyetleri maddi kazanç odaklıdır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

7.

Bir ülkenin millî başarısı; sadece o başarıyı kazanan kişiyi değil, o milletin her bir ferdi için gururlandırır. Millî bir bilim insanının uluslararası ödül alması üzerine halkın sosyal mecralarda ve sokaklarda bu başarıyı sahiplenmesi bunun bir örneğidir.

Bu durum ile ilgili;

- I. Başarılar toplumda biz duygusunu besler.
- II. Toplumun bu tür olayları sahiplenmesi maddi beklentilere dayanır.
- III. Millî meseleler bireysel sınırları aşan bir etkiye sahiptir.

ifadelerinden hangileri söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

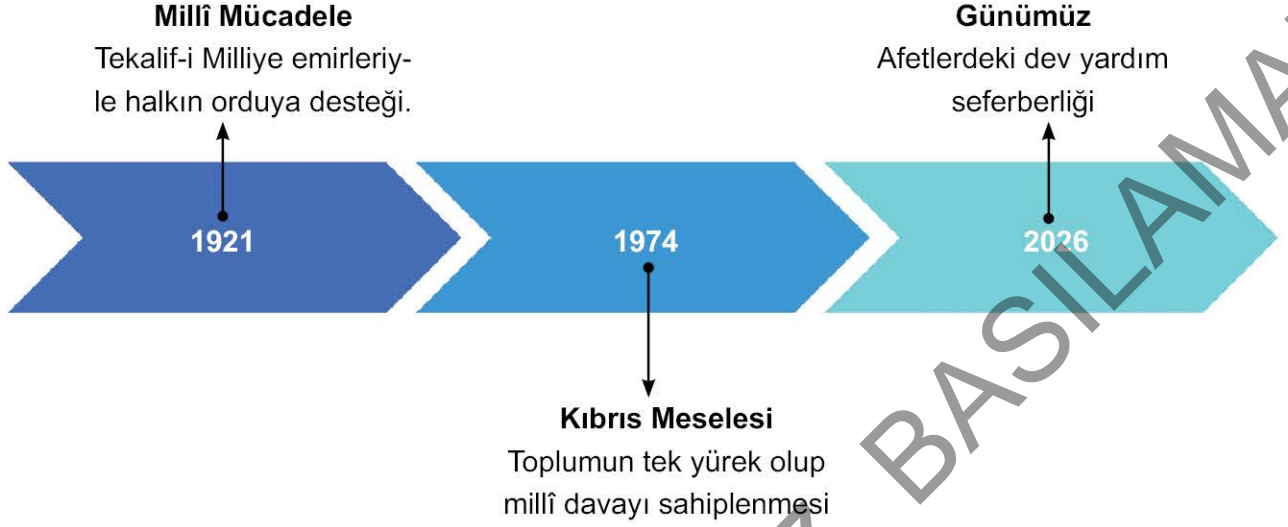
8. Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki tutumları, çocuklara küçük yaşlardan itibaren aktarılan değerlerle şekillenir. Bu değerler sistemi, vatan toprağının herhangi bir yerinde yaşanan olumsuzluğun tüm ülkede hissedilmesini sağlar.

Buna göre, Türk toplumunun tutumu hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Millî meselelere karşı duyarlılığın köklü bir eğitim ve kültür temeli vardır.
- B) Millî birlik duygusu toplumsal huzurun korunmasında kilit rol oynar.
- C) Bireyler kendilerini büyük bir bütünün parçası olarak görmektedir.
- D) Toplumun kriz anlarındaki davranışı rastlantısal bir gelişmedir.

1. Aşağıda Türk milletinin tarihsel süreçteki dayanışma ruhunu gösteren bir zaman çizelgesi verilmiştir.

Bu diyagramdaki bilgilerden yola çıkılarak Türk toplumu hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Ortak zorluklar karşısında kenetlenmenin köklü bir toplumsal refleks olduğu
B) Ülke sınırları dışındaki meselelerin, iç sorunlardan daha fazla önemsendiği
C) Nesiller değiştikçe millî olaylara karşı gösterilen duyarlılığın zayıfladığı
D) Kriz anlarında sivil girişimlerden ziyade resmî kurumların adım atmasının beklendiği
2. Kültürel süreklilik, bir toplumun değerlerinin zamanın yıkıcı etkisine karşı direnerek varlığını sürdürmesidir. Türk toplumunun "Zimem Defteri" veya "Sadaka Taşı" gibi onurlu yardımlaşma gelenekleri, bugün dijital platformlar üzerinden yürütülen şeffaf yardım kampanyalarına veya "Askıda Ekmek" uygulamalarına dönüşmüştür. Bu dönüşüm sırasında yardımın şekli değişse de özündeki alan elin veren eli görmemesi ve yardıma muhtaç olanın onurunun korunması ilkesi değişmemiştir. Millî meselelerde halkın kimseden yardım beklemeden elindeki paylaşması, bu kadim değerlerin toplumsal genetiğimize ne denli derin işlediğinin bir kanıtıdır.

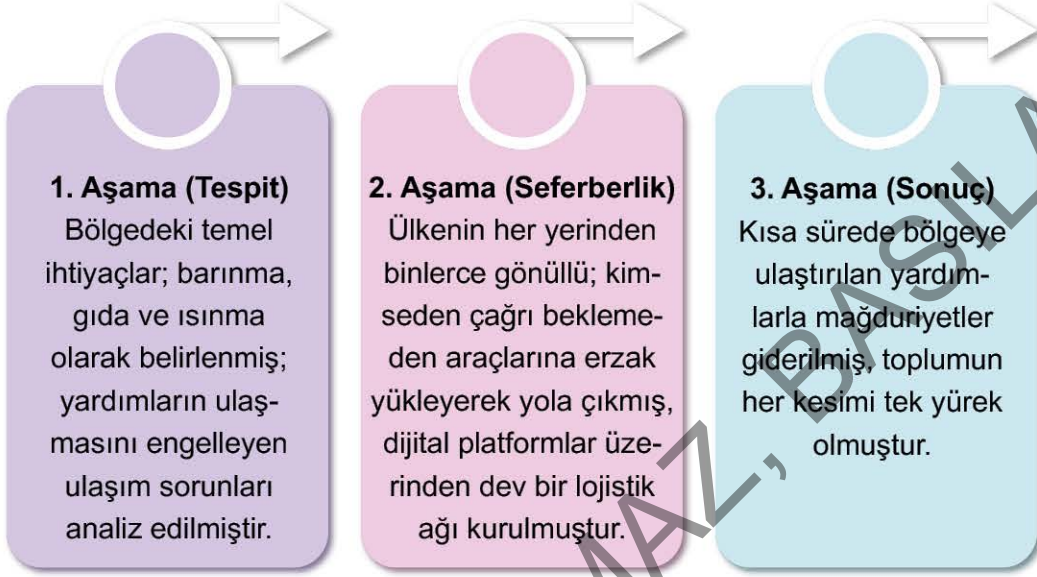
Bu metinden yola çıkılarak Türk milletinin dayanışma kültürüyle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Zamanla anlamını yitirerek yerini bireysel çıkar odaklı bir yapıya bıraktığı
B) Teknolojik imkânların artmasıyla birlikte geleneksel özünden koptuğu
C) Özünü koruyarak farklı dönemlerde farklı uygulama biçimleriyle devam ettiği
D) Belirli bir ekonomik düzeyin üzerindeki bireyler tarafından sürdürüldüğü

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

3, 4 ve 5. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Bir sivil toplum kuruluşu, ülkemizde yaşanan büyük bir sel felaketi sonrası yaraları sarmak amacıyla **Kardeş Eli** projesini başlatmıştır. Proje süreci şu aşamalarla yönetilmiştir:

3. Projenin 2. aşamasında gönüllülerin kimseden çağrı beklemeden harekete geçmesi, Türk toplumunun aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Kararların merkezi baskıyla alınması
- B) Bireylerin kendi çıkarlarını düşünmesi
- C) Teknolojik yeniliklere karşı mesafeli duruş
- D) Millî meselelerde gösterilen toplumsal duyarlılık

4. Kardeş Eli projesinin yürütülme süreci ve sonuçları değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Millî krizler karşısında Türk milleti ortak bir tavır sergiler.
- B) Yardımlaşma faaliyetleri toplumdaki sınıf farklılıklarını artırır.
- C) Sorunların çözümü için dış desteklerin gelmesi beklenir.
- D) Millî meseleler toplumun aidiyet duygusunu zayıflatır.

5. Bu tür toplumsal girişimlerin ve projelerin başarıya ulaşmasında etkili olan temel değer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal hiyerarşi ve ekonomik rekabet
- B) Millî birlik, beraberlik ve fedakârlık
- C) Kültürel değişim ve bireysel özgürlük
- D) Basın özgürlüğü ve teknolojik kısıtlamalar

1. Aşağıdaki tabloda millî meselelerde sergilenen bazı davranışlar ve bu davranışların temsil ettiği kavramlar eşleştirilmiştir.

Durum / Davranış	Temsil Ettiği Kavram
Bir afet anında kimseden çağrı beklemeden yardıma koşulması	Millî Tutum
Millî sporcuların başarısında tüm ülkenin tek yürek olması	Aidiyet
Halkın elindeki kısıtlı imkânları vatan savunması için paylaşması	Fedakârlık

Tablodaki bilgilere bakılarak Türk toplumu hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılamaz?

- A) Millî meselelerde hem sevinçte hem kederde ortak hareket edilir.
B) Toplumsal duyarlılık farklı alanlarda kendini gösterir.
C) Yardımlaşma faaliyetleri maddi bir karşılık beklentisiyle yürütülür.
D) Millî başarılar toplumun genelinde bir sahiplenme duygusu yaratır.
2. Türk toplumunda millî meselelerde yardımlaşma anlayışı geçmişten günümüze devam etmektedir. "Zimmem Defteri" geleneğinde olduğu gibi, insanlar karşılık beklemeden başkalarına destek olur. Bu durum, toplumun kriz anlarında birlik içinde hareket etmesini sağlar.

Bu paragraftan hareketle Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki tutumu hakkında aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Millî meselelerin çözümü için ekonomik refahın artmasının beklendiği
B) Toplumsal dayanışma ruhunun her dönem önemli görüldüğü
C) Teknolojik imkânların yardımlaşma faaliyetlerini kısıtladığı
D) Bireylerin toplumsal sorumluluklarını hiyerarşik rollere göre yerine getirdiği
3. Ortak sevinçler ve kederler, bir milleti bir arada tutan en güçlü manevi harçtır. Türk milleti, millî bir başarının yarattığı sarsılmaz aidiyet duygusunu, bir dış tehdit karşısında da aynı kararlılıkla sergiler. Bu tutum, toplumu oluşturan bireyler arasındaki farklılıkları görünmez kılarak ortak bir kader birliği oluşturur. Millî meselelerde sergilenen bu duruş, toplumsal bütünleşmeyi pekiştirirken gelecek nesillere sarsılmaz bir miras bırakır.

Bu metne göre, millî meselelerde sergilenen toplumsal davranışların temel sonucu aşağıdaki-lerden hangisidir?

- A) Bireyler arasındaki ekonomik rekabetin ve sosyal sınıflaşmanın artması
B) Kültürel öğelerin dış etkilerle zaman içerisinde özgünlüğünü kaybetmesi
C) Toplumun hiyerarşik yapısını korumak amacıyla kurallar belirlenmesi
D) Millî aidiyet duygusunun güçlenerek toplumsal bütünleşmenin sağlanması

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

4, 5 ve 6. soruları aşağıdaki projeye ve sürece göre cevaplayınız.

Bir sivil toplum kuruluşu, ülkemizi gururlandıran millî teknoloji hamlelerine toplumun desteğini artırmak için "Geleceğin Kanatları" projesini başlatmıştır. Proje şu adımlarla ilerlemiştir:

Süreç 1 Fark Etme	Yerli üretim olan insansız hava araçlarının (İHA/SİHA) sadece askeri bir başarı değil, aynı zamanda millî bağımsızlığın bir sembolü olduğu vurgulanmıştır.
Süreç 2 Katılım	Ülkenin dört bir yanındaki vatandaşlar; kimseden zorlama görmeden, bu projelerin sergilendiği festivallere milyonlarca kişiyle katılmış ve millî bir heyecan dalgası oluşmuştur.
Süreç 3 Çıkarım	Halkın bu başarıyı kendi başarısı gibi sahiplenmesiyle, gençlerin millî teknolojiye olan ilgisi artmış ve toplumsal bir öz güven oluşmuştur.

4. Projenin katılım sürecinde halkın festivallere milyonlarca kişiyle ve kimseden zorlama görmeden katılması, Türk toplumunun aşağıdaki hangi özelliğini kanıtlar?

- A) Toplumsal etkinliklere katılımı gönüllülüğünden çok kuralların etkili olduğunu
- B) Teknolojik gelişmelerin toplumsal bağı zayıflattığını
- C) Bireylerin kendi kişisel eğlencelerine odaklandığını
- D) Millî başarıya karşı duyulan yüksek aidiyet ve sahiplenme duygusunu

5. Geleceğin Kanatları projesinin sonuçlarından hareketle yapılabilecek en genel çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Millî başarılar, toplumsal bütünleşmeyi ve millî gururu pekiştirir.
- B) Yardımlaşma faaliyetleri toplumda ekonomik bir rekabet başlatır.
- C) Millî meselelerde halkın tutumu zamanla etkisini yitirmektedir.
- D) Toplumun tutumu hiyerarşik rolleri korumaya yöneliktir.

6. Bu tür projelerde toplumun sergilediği tutumun temelinde yatan ve öğrenme çıktısında vurgulanan ana değer aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik kaygıların toplumsal hedeflerin önüne geçmesi
- B) Bağımsızlık ideali ve millî gururda bütünleşme
- C) Küresel akımların etkisiyle kendi kültürel özünden uzaklaşma
- D) Yenilikçi projelerde sorumluluğu tamamen devlet kurumlarına bırakma

1. Bir mahallede yaşayan gençler, parkın temiz tutulması için bir proje başlatmaya karar verirler. Ancak toplantı sırasında herkes aynı anda konuşur, birbirinin sözünü keser ve bazıları suçlayıcı ifadeler kullanır. Sonuçta hiçbir karar alınamaz ve gençler arasında huzursuzluk çıkar.

Bu olayda gençlerin yaşadığı sorunun temel sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Projenin yeterli bütçeye sahip olmaması
- B) Etkili iletişim yöntemlerinin kullanılmaması
- C) Gençlerin arasındaki yaş farkının fazla olması
- D) Mahalle muhtarının toplantıya katılım sağlamaması

2. Buket Hanım, markette çalışan görevliye "Bu ürünün fiyatı neden bu kadar yüksek, işinizi düzgün yapmıyorsunuz!" diyerek sert bir çıkış yapmıştır. Görevli ise bu durum karşısında savunmaya geçmiş ve tartışma büyümüştür.

Buket Hanım'ın kullandığı iletişim dili ve sonucu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sen dili kullanarak iletişimi çatışmaya dönüştürmüştür.
- B) Ben dili ile kendi duygularını doğru ifade etmiştir.
- C) Empati kurarak görevlinin iş yükünü anlamaya çalışmıştır.
- D) Etkili dinleme yaparak sorunu kısa sürede çözmüştür.

3. Sosyal bilgiler öğretmeni derste şu örneği verir: "Arkadaşınız size bir derdini anlatırken sürekli telefonunuza bakarsanız veya başka bir işle uğraşırsanız, arkadaşınız kendisini değersiz hissederek ve sizinle paylaşımını durdurur."

Öğretmenin bu örneğiyle vurgulamak istediği temel kavram aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Beden dili
- B) Sözlü iletişim
- C) Etkin dinleme
- D) Ön yargılı tutum

4. Aşağıda etkili iletişimi başlatan ve engelleyen bazı tutumlar verilmiştir.

İletişimi Başlatanlar	İletişimi Engelleyenler
Göz teması kurmak	Lakap takmak
Empati kurmak	Söz kesmek
Ben dili kullanmak	Ön yargılı davranmak

Tablodaki bilgilere göre aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) İletişim hataları her zaman karşı taraftan kaynaklanır.
- B) Sözsüz iletişim araçları her zaman daha etkili sonuçlar verir.
- C) Gruplar içindeki hiyerarşi iletişimi olumlu yönde etkiler.
- D) Bireylerin tutumları iletişimin yönünü ve niteliğini belirler.

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

5. Fırsat eşitliği, özel gereksinimli bireylere yardım etmek değil; onların hakları olan hizmetlere herkesle aynı kolaylıkta ulaşmalarını sağlamaktır.

Bu düşünceden hareketle üretilen aşağıdaki fikirlerden hangisi toplumsal hayata katılımı doğrudan destekler?

- A) Özel gereksinimli bireyler için ayrı yaşam alanları oluşturmak
- B) Kamu binalarında işaret dili bilen personel sayısını artırmak
- C) Teknolojik yardımları belirli bir ücret karşılığında sunmak
- D) Bireyleri kendi evlerinde eğitim almaya teşvik etmek

6.

Özel Gereksinimli Bireyler İçin Sorunlar ve Çözüm Fikirleri		
Alan	Yaşanan Sorun	Fikir / Çözüm Önerisi
Ulaşım	Toplu taşıma araçlarına binme zorluğu	Alçak tabanlı otobüs ve rampa sistemleri
Bilgiye Erişim	Genel ağ sitelerinin karmaşık yapısı	?
İstihdam	İş yerlerinin fiziksel şartlarının uygun-suzluğu	Uzaktan çalışma modelleri ve ofis düzenlemeleri

Tabloda "?" ile belirtilen alana getirilmesi gereken en uygun çözüm fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Genel ağ kullanımının belirli saatlerle sınırlandırılması
- B) Genel ağ sitelerine sesli komut ve ekran okuyucu desteği eklenmesi
- C) Bilgiye basılı kitaplar üzerinden ulaşılmasının sağlanması
- D) Dijital içeriklerin görsel ağırlıklı olarak tasarlanması

7. Bir şirkette çalışan personeller arasında yapılan ankette; çalışanların büyük bir kısmının yöneticilerinin kendilerine emir vererek konuştuğunu, sürekli hatalarını yüzlerine vurduğunu ve kendilerini savunma moduna soktuğunu belirttikleri görülmüştür.

Yöneticilerin kullandığı bu iletişim tarzı için aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Sen dili kullanarak çalışanlar üzerinde baskı ve direnç oluşturmıştır.
- B) Ben dili ile iş yerindeki verimliliği artırmayı hedeflemiştir.
- C) Empati yaparak çalışanların motivasyonunu yükseltmiştir.
- D) Etkin dinleme teknikleriyle sorunları temelden çözmüştür.

8. Burak, akşam yemeği sırasında okulda yaşadığı bir olayı heyecanla anlatırken annesi ve babası sürekli telefonlarıyla ilgilenmiş, Burak'ın yüzüne bakmadan "Hı hı, anlıyoruz." şeklinde cevaplar vermişlerdir. Bunun üzerine Burak anlatmayı bırakarak odasına çekilmiştir.

Bu olayda Burak'ın ailesinin sergilediği tutum, etkili iletişimin aşağıdaki hangi ilkesine aykırıdır?

- A) Empati kurarak geri bildirim verme
- B) Beden dilini etkin bir şekilde kullanma
- C) Göz teması kurarak etkin dinleme yapma
- D) Ben dili ile duygu ve düşünceleri açıklama

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

9. Kişinin kendisini karşısındakinin yerine koyarak onun duygularını ve düşüncelerini doğru anlama çabasına empati denir. Empati kurulan bir sosyal ortamda bireyler birbirini daha iyi anlar ve çatışmalar azalır.

Buna göre, empatinin sosyal hayata katkısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bireylerin ekonomik kazançlarını artırması
- B) Toplumsal huzurun ve sağlıklı iletişimin korunması
- C) Kültürel öğelerin dış etkilere kapalı kalması
- D) İletişimde kullanılan teknolojik araçların sayısını azaltması

10.

Grup	Engel Durumu	Üretilen Çözüm Fikri
I	İşitme Engelli	Video içeriklere alt yazı eklenmesi
II	Ortopedik Engelli	Akıllı şehirlerde alçak kaldırım tasarımı
III	Görme Engelli	Kabartma (Braille) alfabeli menüler

Bu tablodaki verilerden hareketle aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çözüm önerileri bireylerin özel ihtiyaçlarına göre şekillenmektedir.
- B) Teknolojik çözümler her engel grubu için zorluk çıkarmaktadır.
- C) Fırsat eşitliği çalışmaları bireylerin ekonomik düzeyine göre değişir.
- D) Fiziksel engellerin çözümü sosyal engellerden daha zordur.

11.

Diyagramın tamamlanması için boş bırakılan yere aşağıdaki fikirlerden hangisi yazılamaz?

- A) Belediye hizmet binalarına asansör ve rampa yapılması
- B) Parklara tekerlekli sandalye ile binilebilen oyun grupları kurulması
- C) Kaldırımların estetik görünüm için dar ve yüksek yapılması
- D) Sesli kütüphane ve işaret dili tercümanı hizmetlerinin artırılması

12. I. Genel ağ sitelerine işaret dili tercümanı eklentisi yerleştirilmesi.
II. Kamu binalarına asansör yerine dik merdivenler inşa edilmesi.
III. Sesli kütüphanelerin sayıca artırılarak erişimin kolaylaştırılması.

Yukarıdaki uygulamalardan hangileri "fırsat eşitliğini sürdürmeye yönelik" fikirler arasında yer alır?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) I ve III
- D) II ve III

13. Bir millî sporcumuzun uluslararası bir turnuva-da şampiyon olması üzerine, ülkenin en doğu-sundan en batısına kadar her evde bayraklar asılmış ve insanlar sokaklarda bu başarıyı kut-lamışlardır. Aynı toplum, bir afet haberi aldığı-nda ise kimseden çağrı beklemeden yardım tır-larını bölgeye sevk etmiştir.

Bu metinden hareketle Türk toplumunun tu-tumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan han-gisi yapılabilir?

- A) Başarı ve krizlerde toplumun ortak duyarlı-lık gösterdiği
- B) Yardımlaşma ve kutlamaların devlet yön-lendirmesiyle gerçekleştiği
- C) Toplumun bireysel çıkarları ön planda tuttu-ğu
- D) Afetlerde dayanışma ruhunun daha yoğun sergilendiği

14. Ülkemizin sembol yapılarından biri olan tarihi bir kütüphanenin restorasyonu için başlatılan bağış kampanyasına; ilkokul öğrencilerinden emekli vatandaşlara kadar herkesin katılması, kütüphaneyi ortak miras olarak görüp sahiplen-mesi toplumda büyük bir heyecan yaratmıştır.

Bu durumdan yola çıkılarak Türk milletin-in tutumu için aşağıdakilerden hangisi söyle-nebilir?

- A) Eğitim faaliyetlerini sınıf farklarını belirgin-leştirmek için kullandığı
- B) Millî meselelerde dış desteği her zaman ön-celikli gördüğü
- C) Kültürel mirası ekonomik bir kazanç kapısı olarak değerlendirdiği
- D) Tarihsel ve kültürel değerlere karşı yüksek bir aidiyet duygusu taşıdığı

15. Bir televizyon kanalında yayınlanan "Millî Tek-noloji Hamlesi" belgeselinde; yerli yazılımlar ve insansız araçlar üreten gençlerin başarı hikâyeleri anlatılmaktadır. Bu programı izleyen her yaştan vatandaşın, sosyal medya üzerin-den bu gençlere destek mesajları yağdırması ve bu projeleri "İstikbal meselesi" olarak nite-lendirmesi dikkat çekmiştir.

Halkın bu tutumu, Türk toplumunun millî meseleler karşısındaki hangi özelliğiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Millî bağımsızlık ve yerli üretim hedeflerinin sahiplenilmesi
- B) Teknolojik yeniliklerin toplumsal yapıyı boz-duğuna inanılması
- C) Sosyal yapıyı korumak için dijital araçların kullanılması
- D) Bireylerin kişisel başarılarını her şeyin üs-tünde tutması

16. Geçmişte Tekalif-i Milliye Emirleri ile ordusuna elindeki her şeyi veren Türk toplumu, günü-müzde de millî bir mesele olan ağaçlandırma seferberliği veya eğitim kampanyalarına aynı heyecanla destek vermektedir.

Buna göre, Türk toplumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Millî meselelere karşı duyarlılığın zamanla azaldığı
- B) Yardımlaşma faaliyetlerinin sınıf farklılıkla-rını belirginleştirdiği
- C) Toplumsal dayanışma ruhunun güçlü tutul-duğu
- D) Millî krizlerin sadece belirli bir kesim tarafın-dan sahiplenildiği

1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

17. Aşağıdaki tabloda sosyal hayatta karşılaşılan bazı iletişim durumları ve bunların sonuçları eşleştirilmiştir.

Durum	Sonuç
Sürekli emir cümleleri kullanmak	Savunmacı tutum ve çatışma
Duyguları ben dili ile ifade etmek	Karşılıklı anlayış ve çözüm
Ön yargılı bir yaklaşım sergilerken dinlemek	Mesajın yanlış yorumlanması

Tablodaki verilerden hareketle yapılabilecek en kapsamlı çıkarım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İletişim yöntemleri bireylerin karakterlerini tamamen değiştirir.
B) Bireyin iletişim tarzı, sosyal ilişkilerinin niteliğini ve huzurunu belirler.
C) Sözlü iletişim, sosyal hayattaki çatışmaları her zaman ortadan kaldırır.
D) Grup çalışmalarında sadece yönetici konumundakiler etkili konuşmalıdır.

18. Bir okul projesinde farklı görevler alan öğrencilerin yaşadığı şu durumlar verilmiştir:

Kadir

Arkadaşının önerisini sonuna kadar dinleyerek ona geri bildirim vermiştir.

Zeynep

Yaşanan bir aksaklık karşısında "Sorumsuzluğun yüzünden işler aksıyor!" demiştir.

Mert

Grup arkadaşının kendisini kötü hissettiği bir anda "Neden böyle hissettiğini anlıyorum." demiştir.

Ece

Konuşurken arkadaşıyla göz teması kurmaya özen göstermiştir.

Bu öğrencilerin tutumları değerlendirildiğinde aşağıdakilerden hangisi etkili iletişimi olumsuz etkileyen bir durumdur?

- A) Kadir'in etkin dinleme yapması
B) Mert'in empati kurarak destek olması
C) Ece'nin beden dilini doğru kullanması
D) Zeynep'in "sen dili" ile suçlama yapması

19. Uzaya gönderilen ilk yerli haberleşme uydusunun fırlatılma anını canlı izlemek için binlerce vatandaş gecenin ilerleyen saatlerinde meydanlardaki dev ekranların önünde toplanmıştır. Uydu yörüngeye oturduğunda, birbirini hiç tanımayan insanların birbirine sarılarak sevinmesi ve bu başarıyı "Geleceğimizin teminatı" olarak adlandırması dış basında geniş yankı bulmuştur.

Vatandaşların sergilediği tutum Türk toplumunun aşağıdaki hangi özelliğiyle doğrudan ilişkilidir?

- A) Millî başarıların güçlü bir aidiyet ve gurur duygusu oluşturduğuyla
B) Teknolojik yeniliklerin toplumsal değerlerin önüne geçtiğiyle
C) Toplumsal yapıyı korumak için bilimsel faaliyetlerin desteklenmesiyle
D) Bireylerin kişisel hedeflerini millî hedeflerden üstün tuttuğuyla

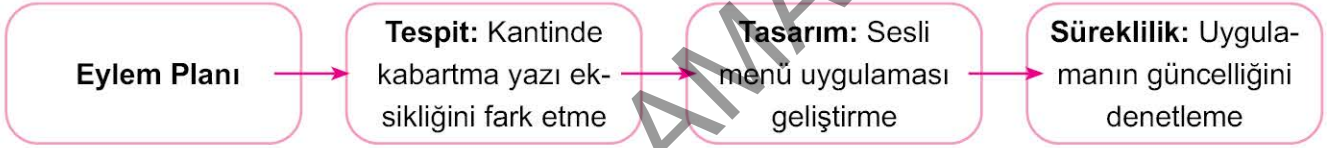
1. ÖĞRENME ALANI: BİRLİKTE YAŞAMAK

20. Ülkemizde düzenlenen uluslararası bir robotik yarışmasında, Türk ekibinin yaşadığı teknik bir arıza sonrası rakip takımlardan birinin yardımıyla yarışı tamamlaması ve bu dostluk görüntüsünün halk tarafından büyük bir takdirle karşılanması, "Erdemli davranışın millî bir değer olduğu" yorumlarını berabere getirmiştir.

Bu durumdan hareketle Türk milletinin millî meselelerdeki tutumu ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi yapılabilir?

- A) Bilimsel yarışmaların toplumda bir rekabet yarattığı
- B) Millî meselelerde dış desteğin her zaman öncelikli olarak beklendiği
- C) Toplumsal duyarlılığın teknolojik projelerle birlikte azaldığı
- D) Millî başarıyı kazanmak olarak değil, değerlerle temsil edilmek olarak gördüğü

21. Aşağıda bir projenin eylem planı verilmiştir.

Bu eylem planına göre aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Çözüm odaklı yaklaşımlar somut ihtiyaçlardan yola çıkmaktadır.
- B) Teknolojik destekler eğitim hayatındaki engelleri azaltmaktadır.
- C) Fırsat eşitliği çalışmaları bireysel çabalardan çok kurumsal bir süreçtir.
- D) Engellere yönelik çözümler toplumun yapısını güçlendirmek içindir.

22. Bir teknoloji şirketi, işitme engelli bireylerin sosyal hayatta karşılaştıkları iletişim bariyerlerini aşmak için "Gören Kulaklar" adlı bir gözlük tasarlamıştır. Bu gözlük, ortamdaki sesleri ve konuşmaları anlık olarak gözlük camına alt yazı şeklinde yansıtmaktadır.

Şirketin geliştirdiği bu fikir, fırsat eşitliği bağlamında aşağıdakilerden hangisini doğrudan destekler?

- A) Bireylerin ekonomik gelir düzeylerini artırmayı
- B) Bilgiye ve sosyal etkileşime bağımsız erişim imkânını
- C) Gruplar arası fiziksel mesafenin korunmasını
- D) Teknolojik araçların kullanım alanlarını sınırlandırmayı